

תת"ע 1293/08/13 - מדינת ישראל נגד מ. ע. ע.

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

תת"ע 1293-08-13 מדינת ישראל נ' מ. ע. ע.

בפני	כב' השופטת רות רז
מאשימה	מדינת ישראל - ע"י ב"כ עו"ד ארקוס
נגד	
נאשם	מ. ע. ע. - ע"י ב"כ עו"ד בנדל

החלטה

לפני בקשה לתיקון כתב אישום.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות :

התרת נהיגה ברכב הנמצא בשליטתו לאדם שאין לו רישיון נהיגה תקף לסוג הרכב - בניגוד לסעיף 10(ב) לת"ת.

התרת שימוש ברכב לאדם מבלי שהייתה לו פוליסת ביטוח תקפה - בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

לטענת המאשימה ההתרה לנהיגה ניתנה לקטין ולכן עתרה לתקן את כתב האישום לעבירה של התרת נהיגה ברכב הנמצא בבעלות הנאשם לקטין כשאינו רישיון נהיגה תקף לסוג הרכב, בניגוד לסעיפים 10(ב), 36 ב' ו-38(1) לפקודת התעבורה.

סעיף 92(א) לחסד"פ קובע כדלקמן :

בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון יעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול.

השיקול העיקרי המנחה את בית המשפט הינו הקפדה על זכותו של הנאשם לקיים הליך הוגן באופן שלא ייגרם לו עיוות דין או תיפגע יכולתו להתגונן. בית המשפט פועל לגילוי האמת ולצורך גילוי האמת לא תיסגר הדלת בפני התביעה או גם הנאשם להשלים או לתקן הנדרש.

"השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להחליט לתיקון כתב אישום, הם זכויותיו של הנאשם להליך הוגן. חובתו של בית המשפט להעמיד בראש מעיניו את השיקול שלא יגרם עיוות דין לנאשם ועיוות דין בהקשר זה משמעותו- פגיעה ביכולתו של הנאשם להתגונן כראוי. אין לקבל מצב דברים לפיו תיסגר האפשרות בפני התביעה להשלים דברים שהתגלו כטעונים השלמה. ההליך הפלילי נועד לגילוי האמת ולעשיית הצדק ונקל לשער כי יהיו מקרים בהם דווקא הנאשם יהיה זה שיבקש השלמת חקירה או תיקון עניינים שנודעו לו לאחר שהוגש כתב אישום. מתן אפשרות להשלים ראיה בשלבים מאוחרים פועלת לשני הכיוונים והשיקולים של עשיית צדק יפעלו באופן זהה גם אם הנאשם יבקש להשלים את ראיותיו. הפיקוח של בית המשפט על מעשי התביעה בעניין זה נקבע בברור בהוראות החוק המחייבת את התביעה, בשלב שלאחר תחילת המשפט (הקראת כתב אישום), לבקש את רשותו של בית המשפט, המופקד על השמירה כי ההליכים שבפניו יהיו הוגנים והעיקר שלא יקופח הנאשם בהגנתו"

בע"פ 5019/09 דביר חליוה נ' מדינת ישראל השווה בית המשפט בין סעיף 92(א) לחסד"פ שעניינו תיקון כתב אישום לאחר התחלת המשפט לבין סעיף 184 לחסד"פ שעניינו סמכותו של בית המשפט להרשיע נאשם בעבירה גם על סמך עובדות שלא נטענו בכתב האישום וקבע כי שני הסעיפים דומים מבינה מהותית שכן שניהם מאפשרים לבית המשפט " לשנות במידת מה את "כללי המשחק" של ההליך הפלילי".

בכל אחד מן הסעיפים רשאי בית המשפט לתקן כתב אישום או להרשיע בעבירה על אף שהעובדות לא נטענו בכתב האישום " ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן ".

"פרשנות התיבה: "הזדמנות סבירה להתגונן" נידונה בהרחבה בפסקי דין שונים של בית משפט זה (ראו, בין היתר: דנ"פ 4603/97 משולם נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 160 (1997); ע"פ 7725/11 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.01.2013)). בסופו של דבר, נראה כי ההלכה הרלבנטית היא זו שנקבעה ב-ע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 606 (1979) (להלן: הלכת עוזר), על ידי השופט (כתוארו אז), א' ברק, שם נקבע כדלקמן (איזכורים הושמטו - ח"מ):

"נראה לי כי תנאי שני זה - 'הזדמנות סבירה להתגונן' - כולל בחובו שני יסודות. היסוד האחד הוא טכני דיוני, דהיינו, הזדמנות סבירה העומדת לרשות הנאשם להתנגד להבאת ראיות לענין עובדות שאינן מוזכרות בכתב האישום, לחקור עדים, ולהביא ראיות משלו. היסוד האחר הוא עניני מהותי, דהיינו הזדמנות סבירה העומדת לרשות הנאשם לפתח ולייצב קו הגנה כנגד אישום שאינו מופיע בכתב האישום, אך העולה מתוך העובדות שהובאו לפני בית המשפט. לענין יסוד שני זה השאלה היא אם הנאשם הופתע, והאם כתוצאה מכך נמנעה ממנו האפשרות לפתח קו הגנה חדש שיש בו כדי להתגונן כנגד האישום בו הורשע, אף שזכרו לא בא בכתב האישום. על כן מקובל הוא לשאול נאשם, הטוען להיעדרה של הזדמנות סבירה להתגונן 'במה היית מתגונן, ואיזה קו הגנה נמנע ממך'. עולה מהאמור, כי אם קו ההגנה שבנה

לעצמו הנאשם כלפי האישום שהופיע בכתב האישום כולל בחובו גם את קו ההגנה אותו היה מציב הנאשם לאישום בו הורשע אין לומר כי הנאשם הופתע, וכי לא ניתנה לו הזדמנות סבירה להתגונן. לעומת זאת, אם הנאשם נמנע מלהציב קו הגנה - כגון 'סיכון כפול', או תחולתו של חריג לאחרייות - משום שקו הגנה זה לא נתבקש על פי העובדות המקוריות, אך עלה מתוך העובדות החדשות על פיהן הורשע, אומרים כי לנאשם

לא ניתנה הזדמנות סבירה להתגונן".

שוכנעתי כי יש להתיר את תיקון כתב האישום כמבוקש משום שהגנתו של הנאשם לא תקופח, עמדה ועומדת לו הזדמנות סבירה להתגונן.

מבחינה טכנית-דיונית: טרם החלה פרשת ההגנה ועל כן, לא נמנעת מנאשם זכותו להביא ראיות ועדויות גם ביחס לכתב האישום המתוקן. אם יבקש ב"כ הנאשם לחקור בשנית את עדי התביעה אשר כבר העידו, בנקודות חדשות העולות כתוצאה מתיקון כתב האישום, אתיר זאת.

מבחינה עניינית-מהותית: אין לומר כי הנאשם הופתע מהעובדות החדשות המופיעות באישום החדש. אחרי הכול, מי שנטען כי נהג ברכב הוא בנו של הנאשם, ולבטח גילו לא יהיה לו בבחינת הפתעה.

בראיות התביעה הייתה התייחסות לכך שברכב נהג קטין :

בתגובת הנאשם כפי שנרשמה בת/1, התייחס הנאשם לכך ש"הילד פשוט התיישב בהגה..."

בת/3 רשם עד התביעה כי " הבחנתי בנער שנוהג ברכב..."

בת/2 רשם עד התביעה את פרטי הנהג : מ. ר. יליד 1996.

גם בעדויות בבית המשפט במסגרת פרשת התביעה עלה כי נהג ברכב בנו של הנאשם.

נוכח כל האמור לעיל אינני רואה כל פגיעה בהגנת הנאשם שתיגרם לו כתוצאה מהתיקון, הן לאור השלב שבו מבוקש התיקון, הן לאור מהות התיקון המבוקש והן משום שהעובדות המיוחסות לנאשם על פי התיקון היו ידועות לו גם לפני התיקון ועל כן לא נמנע ממנו קו הגנה.

ובכל מקרה, אתיר חקירה חוזרת של עדי התביעה לבקשת ב"כ הנאשם.

לאור כל האמור לעיל, אני מתירה את תיקון כתב האישום כמבוקש.

אציין כי ב"כ הנאשם לא הגיש תגובה לבקשת המאשימה למרות העובדה שניתנו לו מספר הזדמנויות לכך ולכן ניתנת ההחלטה ללא תגובתו.

ניתנה היום, כ"ה אדר ב תשע"ד, 27 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.